

PRIKAZI

VJESNIK MUZEJA POŽEŠKE KOTLINE, 1, Slavonska Požega 1977.
Izdavač Muzej Požeške kotline. 132 str. + reprodukcije.
Odg. urednik: Eleonora Geber

Branka Šulc

Muzejski dokumentacioni centar,
Zagreb

U povodu proslava 50-godišnjice rada i postojanja Muzeja Požeške kotline i 750-godišnjice postojanja Slavonske Požege Muzej je pripremio i prvi broj periodične publikacije pod nazivom Vjesnik Muzeja Požeške kotline. Premda redakcija Vjesnika ne ukazuje na koncepciju časopisa, zaključujemo da je on orijentiran prvenstveno na publiciranje muzejskog materijala, i na obradu historijskih, etnografskih i umjetničkih tema usko vezanih uz Požešku kotlinu. Osnovne su oznake Vjesnika raznovrsnost i svestranost istraživačkih pristupa.

Uvodnik dra Marijana Strbašića posvećen je jubilejima Slavonske Požege. Slijedi opširniji pregled razvoja i rada Muzeja Požeške kotline u pedeset godina postojanja. Autor je E. Geber. Dr Mirko Malez, Marija Poje i Darko Rukavina pišu o naseljavanju Požeške kotline u paleolitiku. Studija je pisana na osnovi dosadašnjih kvartargeoloških, paleontoloških i paleolitskih istraživanja u Požeškoj kotlini koja pokazuju da su na tom području proučena tek dva paleolitska lokaliteta: pećina Kameniki kod Srednjeg Lipovca i drugi na otvorenu prostoru kod Zarilca.

O arheološkim iskopavanjima Muzeja izvještava Dubravka Sokač-Štimac - od prvog sondažnog iskopavanja 1963. godine do danas. Prema arheološkom materijalu koji se nalazi u Muzeju i prema novim nalazima, ističe autor, napravljena je i nova arheološka karta sa 60 lokaliteta u Požeškoj

kotlini. Slijedi prilog dra Jurja Kallaya o antropološkoj analizi zuba iz nekropole u Tekiću. Uz temu arheologije vezan je i opširan prikaz Vere Vojvode i Ivana Mirnika, Pregled rada Arheološkog muzeja u Zagrebu u Požeškoj kotlini od oslobođenja do danas.

Dr Valentin Putanec upoznaje nas s prvom pojavom natpisne glagoljice iz XI - XII st. na području sjeverne Hrvatske, koja potječe s natpisa iz Rudine, vrlo značajnog za kulturnu povijest.

Ivica Degmedžić prikazuje boravak cara Manuela Komnena u Požegi, služeći se kompilatorima kyr Ivana Kinama, car-skog gramatika i izvjestioca o vojnim pohodima cara.

Prikaz značaja, vrijednosti i utvrđenog stanja sačuvanosti slika u Muzeju Požeške kotline iz pera je prof. Tihomila Stahuljaka. Jezgru te vrijedne zbirke čine slike pretežno iz 18. i 19. stoljeća, a u Muzej su dospjele iz triju izvora: iz javnih zgrada i ustanova Požege, iz starijih obiteljskih domova Požečana i iz dvoraca Požeške kotline.

Milan Lukić upoznaje nas nadalje s proizvodnim programom i tehnologijom proizvodnje partizanske ljevaonice obojenih metala na Papuku, koja je u vrijeme NOB-a radila nedaleko od Kamenskog Vučjaka. Iz neobjavljene gradje za kronologiju XXI udarne slavonske brigade štampan je rad Bogdana Bosiočića o revolucionaru Ferdi-Fedji Miliću, pripadniku internacionalnih brigada u Španjolskoj i političkom komesaru XXI udarne slavonske brigade.

U požeškom kraju zadržala su se do drugoga svjetskog rata dva specifična oblika seljačkog lončarstva, kojima se dosad nije našla paralela na području sjeveroistočne Hrvatske. To je tema o kojoj piše Zdenka Lechner u članku Se-

ljačko lončarstvo - Golobrdski lončari i novoselski pokljukari.

E. Geber izvještava potom o radu Muzeja u razdoblju od 1975. do 1977. godine, a slijedi izvod iz pisma dr. Daniče Pinterović u povodu Simpozija o muzejskoj djelatnosti u Slavoniji.

Dr Vanda Ekl daje kraći prikaz izložbe Joze Jande priredjene 1977. u Muzeju Požeške kotline. Na kraju je publikacije In memoriam Zvonku Brkiću.

Bez sumnje je ova opsežna i iscrpno dokumentirana publikacija (bibliografije, crteži, reprodukcije) značajan doprinos što boljem i potpunijem upoznavanju s radom Muzeja. Nedostatak joj je što ne donosi dosljedno sažetke na stranom jeziku uz svaki prilog.

Taj prvi broj Vjesnika dostoјno prati navedene proslave grada i Muzeja dajući potpuniju sliku sve većeg interesa i suradnje na brojnim poljima muzejskog rada u Požeškoj kotlini. Ovaj kratki pregled sadržaja pokazuje i koliko je Vjesnik upotpunio našu stručnu literaturu.